N°. 44.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 2 JUNIJ.

Frankrijk.

PARIJS, den 30sten Mei.

De *Moniteur de l'Armée*, het dagblad van het Fransche ministerie van oorlog, zegt: »Het leger van Parijs en dat van Lyon, welke de eerste troepen tot zamenstelling van het Italiaansche leger hebben geleverd, hebben terstond eene nieuwe en volledige organisatie bekomen. Ten gevolge van de oproeping der verlofgangers en van den spoed waarmede zij zich bij hun korps hebben vervoegd, zijn de legers van Parijs en van Lyon thans geheel op den voet van oorlog. Onze krijgsmagt is, gelijk ook daaruit blijkt, binnen 's lands even sterk als buiten onze grenzen, en is alzoo in staat om aan alle gebeurlijkheden het hoofd te bieden."

Het legerkorps, hetwelk onder het bevel van den maarschalk *Pélissier* in de noordoostelijke departementen van Frankrijk den loop der zaken in Duitschland zal gadeslaan, is, naar reeds gemeld werd, meerendeels reeds gevormd, zijne organisatie vastgesteld en de bevelhebbers zijn benoemd.

— De *Moniteur* behelst thans een Keizerlijk besluit, waarbij bevolen wordt dat alle gevangen gemaakte gekwetsten, zoodra zij in staat zijn van vervoerd te kunnen worden, naar hun land zullen worden teruggezonden. Deze maatregel, die gekleurd is met het voorwendsel van menschelijkheid, is veel krachtiger door het eigenbelang dan door de menschelijkheid aanbevolen geworden. Frankrijk gevoelt zich niet geroepen om hen, die tegen ons gestreden hebben, te genezen en tot aan hunne volkomene herstelling te onderhouden; men zendt ze naar hunne haardsteden, naar hunne betrekkingen terug, maar bespaart zich zelf te gelijkertijd nuttelooze kosten. Het is meer eene verstandige dan eene menschlievende schikking.

De tijdingen van het tooneel des oorlogs betreffen uitsluitend *Garibaldi*. Het opperhoofd der vrijkorpsen heeft een vermetelen inval gewaagd op Lombardijsch grondgebied; hij heeft zich van Varese, van Como meester gemaakt en brengt geheel Valtelina in opstand; de jongste depeches zeggen dat hij zijne voorwaartsche beweging voortzet. Zou hij zich van Milaan willen meester maken? Het is waar dat zijn leger, aanvankelijk uit niet meer dan 4 à 5000 man bestaande, gaandeweg is vermeerderd door de bevolking welke hij bevrijd heeft; het is waar dat hij op eenigen afstand gevolgd wordt door den Generaal *Niel* met eene sterke afdeeling van het Fransche leger; maar toch, zou hij zich met zijne soldaten meester kunnen maken van Milaan, en zoo ja, zou hij er zijne positie kunnen handhaven? Ziedaar eene moeijelijke op te lossen vraag.

— Omtrent de bewegingen van *Garibaldi* in het noorden van Lombardije wordt het volgende door den telegraaf uit Bern van den 28sten Mei medegedeeld:

»*Garibaldi* heeft gisteren te Varese eene overwinning op de Oostenrijkers behaald en twee kanonnen op hen bemagtigd; aan beide zijden waren zware verliezen geleden. De bewoners der omstreken waren in opstand gekomen en hadden de wapenen opgevat. *Garibaldi* vervolgde den aftrekkenden vijand. Door hem was eene proclamatie gerigt tot de inwoners van Lombardije, om deze aan te manen zich tegen Oostenrijk te verzetten.

»Een berigt uit Lugano van gisteren meldt, dat *Garibaldi* des morgens van Varese naar Como vertrokken was en dat 6000 Oostenrijkers te Camerlata geconcentreerd zijn. De spoorwegverbinding tusschen Camerlata en Milaan was afgebroken, als ook de telegraafsche gemeenschap tusschen Collico Jocco en Valtelina.

»Tijdingen uit Lugano van heden houden in, dat *Garibaldi* gisteren avond, na een verwoed gevecht van 5 à 8 uren, Como is binnengetrokken. De strijd werd te Camerlata voortgezet en de Oostenrijkers waren geretireerd.

»Heden morgen hebben Oostenrijksche stoombooten in het meer Maggiore Canobbio drie uren lang beschoten, zonder groote schade aan te rigten."

— Het grondgebied der provincie Massa en Carrara, in het Hertogdom Modena, is in het Koningrijk Sardinië ingelijfd, waarvan de buitengewone voorloopige commissarissen aan de bevolking dier provincie bij eene proclamatie kennis hebben gegeven.

— Rusland, Pruissen, Engeland en Turkije hebben het voorloopig Bewind in Toskane niet erkend. De vlaggen dier Mogendheden zijn ingenomen.

— Volgens eene depêche uit Napels heeft Koning *Frans II* den volke van zijne troonsbeklimming kennis gegeven bij eene proclamatie, waarin hij de loffelijke hoedanigheden van zijnen voorganger opsomt, doch zich geenszins tot eene bepaalde handelwijze voor het vervolg verbindt ten aanzien der gewigtige aangelegenheden die thans in Italië aanhangig zijn.

De telegraaf heeft de volgende berigten aangebragt:

Parijs, den 31 *Mei*. De *Moniteur* heeft berigt uit Alessandria, dat Koning *Victor Emmanuel* en het leger gisteren avond, na een zeer hevig gevecht, de Sesia zijn overgetrokken en zich van Palestro hebben meester gemaakt. Het voordeel is aan de Sardinische zijde gebleven. Het Keizerlijk hoofdkwartier zal van Alessandria verlegd worden. Alvorens die stad te verlaten heeft de Keizer de Oostenrijksche, Sardinische en Fransche gekwetsten bezocht en hun bemoedigende woorden toegesproken. Z. M. hield onder anderen een gesprek met den Oostenrijkschen generaal *Huttel*.

Turijn, den 31 *Mei*. Gisteren is het Sardinische leger, door den Koning in persoon aangevoerd, de Sesia bij Vercelli overgetrokken, heeft, na een hardnekkigen strijd, den vijand, die zich te Palestro versterkt had, aangetast, dat dorp bezet, den vijand verjaagd en vele krijgsgevangenen gemaakt. Dit berigt is officieel, maar de bijzonderheden ontbreken.

De Keizer heeft heden in het hospitaal te Alessandria de te Montebello gekwetsten bezocht, deelde geld onder hen uit, sprak hun vertroostende woorden toe en begaf zich vervolgens naar Vercelli.

(*Later berigt*).

Nopens het gisteren bij Palestro geleverd gevecht kunnen nog eenige nadere bijzonderheden worden medegedeeld. De vijand had zich te Palestro, Casalino en Sinigaglia verschanst. Na eene hardnekkige verdediging maakten de onzen zich met de bajonet meester van de loopgraven, waarbij eene ongehoorde dapperheid en moed aan den dag werden gelegd. Twee kanonnen, veel wapentuig en tal van krijgsgevangenen vielen in onze handen. Hoe vele manschappen aan onze zijde in dezen strijd zijn gevallen, is nog niet bekend, maar zeker is het dat de vijand zeer groote verliezen geleden heeft.

Ter eere dezer nieuwe zege onzer wapenen was de stad Vercelli gisteren avond feestelijk verlicht. De Keizer der Franschen doorwandelde die stad te voet.

De Koning van Sardinië heeft den nacht van gisteren op heden te midden der gekampeerde troepen doorgebragt.

Bern, den 30 *Mei*. De voorposten van *Garibaldi* staan te Cantu. Te Como wordt de telegraaf door Sardinische beambten bediend.

Men zegt dat 8000 Sardiniers Varese bezetten. Een korps Fransche troepen wordt daar verwacht.

In Valteline is een opstand uitgebarsten. Tallooze scharen der bevolking stroomen naar Sondrio, het middelpunt des oproers. De Oostenrijksche gendarmerie is naar Zwitserland uitgeweken en aldaar ontwapend en geïnterneerd.

(Een telegraphisch berigt uit Bern van Maandag spreekt van een gerucht, volgens hetwelk *Garibaldi* door eene Oostenrijksche overmagt op het lijf gevallen, geslagen en over den Tessino op Sardinische grondgebied teruggeweken zou zijn. — Dit berigt zal wel nadere bevestiging behoeven.)

Duitschland.

FRANKFORT, den 30sten Mei.

De eerste ban van de landwehr is in de wapenen geroepen, en heden morgen, 7 ure, is de landwehr van Berlijn gewapend, om de manschappen gedurende 14 dagen in de behandeling van de nieuwe geweren te oefenen.

De uitvoer van vee naar Staten buiten het tolverbond is verboden.

Pruissen bezit thans 42 kanonneerbooten, die allen te Straalsond gereed leggen, en ter verdediging van de Oostzeekust, maar inzonderheid van Dantzig, kunnen aangewend worden. Sedert den 23 dezer heerscht bij de admiraliteit eene groote bedrijvigheid, en de nieuwe chef van het bestuur der marine, de vice-admiraal *Schroder*, doet alles om onze marine met spoed te vermeerderen en te versterken. Eene langdurige praktische ondervinding komt hem daarbij zeer te stade. Nederlander van geboorte, trad de thans 59-jarige admiraal vroegtijdig bij de Nederlandsche marine in dienst en bekleedde daarbij verscheidene belangrijke betrekkingen, gedeeltelijk in Europa, gedeeltelijk in Oost-Indië. In 1846 werd hij tot directeur der toen opgerigte Dantziger hoogeschool naar Pruissen geroepen, werd in 1848 tot kommodore, later tot contre-admiraal en het vorige jaar tot vice-admiraal met den rang van luitenant-generaal benoemd, en heeft als zoodanig onlangs de opperste leiding van het marinewezen met zitting en stem in het ministerie bekomen.

— Het krijgs-kommitee van den Bondsdag heeft het voorstel van Hanover goedgekeurd, en zal voorstellen, het aan te nemen. Men meent echter, dat de vergadering zich met deze zaak niet eerder zal bezig houden dan na de terugkomst van generaal *Willisen* te Berlijn.

— Een berigt uit Weenen van den 29sten Mei behelst het volgende:

»De Keizer is heden morgen ten elf ure afgereisd. Eene ontelbare menigte had zich naar het Keizerlijk slot en vele rijke equipagiën hadden zich naar het station van den spoorweg begeven, om Z. M. te begroeten. Het gevolg des Keizers was gisteren avond naar Italie vooruitgereisd. De Keizerin begeeft zich, na het vertrek van haren doorluchtigen Gemaal, naar Laxenburg.

»Het eindedoel der reis des Keizers is Verona. Hij wordt vergezeld door de gezamenlijke algemeene directeuren der militaire administratie, door de geheele centrale kanselarij en door de adjudanten-generaal *von Hess*, *Hauslab*, *Schitter*, *Grune*, *Keller*, en de Aartshertogen *Willem* en *Leopold*. Het gevolg des Keizers bestaat uit 500 personen.

»De generaal *von Willisen* is uit Berlijn teruggekeerd. Hij is in zijne zending geslaagd."

— De *Wiener Kriegszeitung* bevat het volgende:

»Ons leger bezet een kring van 20 mijlen van Stradella naar Vercelli over Pavia, Cava en Mortara, en blijft zijne voordeelige stellingen aan den linker Po-oever tusschen de Sesia en Ticino behouden, terwijl de vijand het grootste gedeelte zijner magt te Voghera, Tortona, Novi en Alessandria gesteld heeft. Zoo uit de jongste gebeurtenissen omtrent 's vijands plannen eene gevolgtrekking te maken is, zou het deze wezen, dat men op de geheele linie van Alessandria, Casale en Ivrea, naar Piazenza, Stradella en Vercelli, trekkende, den strijd wilde in het leven roepen. De vijand kan bij Casale de Po overtrekken en Vercelli en Stradella tot doelwit nemende een geregelden veldslag aanbieden, of hij kan den overtogt bij Valenza forceren en eene strategische beweging op Mortara en Vigevano beproeven, of wel Pavia tot doel kiezen en bij San Nazaro den overtogt der Po forceren; hiertoe zou hij echter eene veel grootere magt moeten hebben. Welke de uitslag van den eersten veldslag ook zij, zal die toch slechts eene strategische overwinning wezen, welke zal beslissen, of de strijd naar Alessandrie en Turijn dan wel naar Mincio zal worden overgebragt."

De telegraaf heeft heden de volgende berigten:

Weenen den 30. Mei. De luitenant-veldmaarschalk *Urban* maakt zich gereed om de troepen van *Garibaldi* te Monza aan te tasten.

De beide Toskaansche Prinsen vergezellen den Keizer.

Weenen den 31. Mei. Alhier is berigt ontvangen dat Keizer *Frans Jozef* gisteren avond ten 6 ure te Verona is aangekomen. Overal is hij op zijne doorreize met de meeste geestdrift begroet.

Een heden uitgegeven oorlogsbulletin maakt gewag van het begin van een voorposten-gevecht te Palestro.

Engeland.

LONDEN, den 30sten Mei.

De voorstanders van het ministerie Derby vleijen zich met de gedachte dat de aaneensluiting van alle onderdeelen der liberale partij, welke noodig zou zijn om het ministerie omver te werpen, voortaan door den persoonlijken naijver van lord *John Russell* en lord *Palmerston* zal worden belet. Ook onder de liberale partij wint die gedachte veld; zoo behelst de *Times* in zijne twee jongste nommers hoofdartikelen, waarin de vrees doorstraalt dat deze twee staatsmannen niet zullen kunnen besluiten om gezamenlijk het bewind te voeren, noch om de een het hoog gezag onbetwist aan den ander over te laten.

De *Morning Chronicle* en de *Morning Advertiser* zeggen nader, dat de pogingen om lord *John Russell* en lord *Palmerston* tot onderlinge zamenwerking te brengen, mislukt zijn, en schipbreuk hebben geleden op de eerzucht van lord *John Russell*, die niet anders in het bewind wil treden dan als eerste Minister.

— De uitvoerhandel van het Vereenigd Koningrijk is, blijkens de officiele statistiek, in de vorige maand nog toegenomen. Hij bedroeg toen eene waarde van 11,330,730 ponden sterling, tegen 9,451,433 in 1858, en 9,985,814 in 1857.

— De Londensche *Times* zegt dat het Turksche rijk door de oproerige gezindheid zijner Christen-onderdanen, gepaard aan de uitputting zijner hulpbronnen en aan de in Europa opgerezen verwikkelingen, thans in nog grooter gevaar verkeert dan in het jaar 1828 en 1840.

Bepaaldelijk vermoedt dat blad, dat de onderkoning van Egypte van de tegenwoordige tijdsomstandigheden wil gebruik maken om zich min of meer aan het oppergezag der Porte te onttrekken, en dat hij daarbij op ondersteuning van Frankrijks zijde rekent.

Nederlanden.

BREDA, den 1sten Junij.

Openbare vergadering van den Gemeenteraad te *Breda*, van den 28. Mei 1859.

Tegenwoordig de heeren: *van Mierlo*, *van der Burgh*, *Kerstens*, *van de Goorbergh*, *van Alphen*, *de Man*, *van der Hoeven*, *Ingenhousz*, *Rens*, *van Mens*, *Leonen*, *de Roy* en *Mastboom*, voorzitter.

Goedkeuring der Notulen van 14 Mei jl.

A. Ingekomen stukken:

1. Besluit van Ged. Staten, houdende goedkeuring van het besluit van dezen raad tot onderhandschen verkoop voor *f* 10.— aan den heer *M. Fuss*, van een gedeelte publieken grond, aan het einde van het Doelstraatje. — Renvooi aan B. en W. ter uitvoering.

2. Missive van den Gemeente-Ontvanger, om inlichtingen omtrent den afkoop van grondcijnsen tegen 4 1/2 korting. — In handen eener Commissie tot onderzoek en advies.

3. Ten gevolge een door *J. Chevreur*, ingediend adres, om aanwijzing eener geschikte plaats tot het begraven van doode paarden, en hem als Vilder, eene toelage van *f* 52 uit de Gemeente-kas toe te kennen. — Is besloten, uithoofde het vroeger bestemd terrein der Waterlunet, als begraafplaats van gestorven ziek vee, door de oprigting aldaar der Gazfabriek, thans daartoe niet meer geschikt is; aan het Departement van Oorlog verzoek te doen, tot het afstaan van een gedeelte terrein bij het fort buiten de Waterpoort, tot het begraven van vee in het algemeen, waarop alsdan eene Policie-verordening zal worden vastgesteld; wordende het verzoek om eene vaste toelage afgewezen.

B. Benoeming en continuatie van den Heer Mr. *L. Ingen-Housz*, als Lid van het Burgerlijk Armbestuur, ten gevolge zijne gewone aftreding.

C. Besloten om, uithoofde de kosten wegens het bouwen van twee nieuwe Scholen met Onderwijzers-Woningen op het Kasteelplein, volgens de raming van den Stads Architect te hoog zijn voorgekomen; het gebouw der voormalige fransche kostschool volgens het vroeger plan, tot gemeld einde in te rigten, en worden B. en W. uitgenoodigd daaraan alsnu spoedig gevolg te geven.

D. Besluit tot aanvrage der gewone jaarlijksche subsidie van wege deze provincie ten behoeve der Teekenschool.

E. Rapport wegens den opbrengst van den verkoop der *f* 10,000,— 2 1/2 pCt. inschrijvingen op het Grootboek.

F. Op het rapport der Commissie, is besloten aan *A. van Renen*, uitbetaling te doen van *f* 56.— wegens de bij de gemeente vroeger genoten schadeloosstelling voor de onteigening, ten behoeve der Spoorweg-Maatschappij, van een perceel grond buiten de Waterpoort van hetwelk het is gebleken dat de eigendom aan genoemden *van Renen* behoort.

G. Rapport der Commissie tot onderzoek ten opzigte van frauduleuzen invoer door onbekenden, en de bepaling van het belasting bedrag van vermist gecautioneerd vee. — Ter visie.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag heeft de Commissie van Rapporteurs voor de wetsontwerpen betrekkelijk de zamenblijving der miliciens van het Limburgsche contingent van het Duitsche bondsleger, daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De Kamer besloot over die wets-ontwerpen Dingsdag te beraadslagen.

De Huishoudelijke Commissie heeft de raming van uitgaven voor de Kamer voor 1860 ingediend.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn aangevangen de beraadslagingen over de wetsontwerpen betreffende de mobiel-verklaring van het Limburgsche bondscontingent. Bij de algemeene beraadslagingen voerden het woord de heeren *van Wintershoven*, *van Hoëvell*, *Strens*, *de Lom de Berg*, *Godefroi*, *de Bieberstein*, *van Heukelom*, *Dullert* en de Minister van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog. Op morgen zal de behandeling van het wetsontwerp voortgezet worden.

— Men ziet bij de Tweede Kamer spoedig te gemoet de aanbieding van het wetsontwerp van de voorloopig verleende concessie voor den Zuider- en den Zeeuwschen spoorweg.

— Bij Zijner Majesteit besluit van den 27sten dezer, n°. 51, is de luitenant ter zee der 1ste klasse *N. M. J. Kroef* benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Zijne Majesteit heeft goedgevonden, bij besluit van den 27sten dezer, n°. 50, met ingang van den 1sten Junij aanstaande, te bevorderen: tot vice admiraal, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst den schout-bij-nacht *F. X. R. 't Hooft*; tot schouten-bij-nacht, de kapiteins ter zee *A.* baron *Collot d'Escury* en *J. F. E. von Römer*; tot kapiteins ter zee, de kapitein-luitenants ter zee *W. H. A. Wesselink* en ridder *H. W. A. van Rappard*; tot kapitein-luitenants ter zee, de luitenants ter zee der 1ste klasse *C. L. J. d'Hamecourt* en *J. A. H. Schreuder*; tot luitenants ter zee der 1ste klasse, de luitenants ter zee van de 2de klasse *J. W. Binkes*, *M. O. de Kanter*, *P. J. Buijskes* en *A. C. J. Edeling*; tot officier van administratie der 2de klasse, den officier van administratie der 3de klasse *M. G. J. A. Huisman van Dueren*; voorts met gemelden datum te benoemen: tot officier van administratie der 3de klasse, den adjunct-administrateur *J. C. Coops*, en wijders, met den 1sten Julij aanstaande, de betrekking van directeur en kommandant der Marine te Amsterdam op te dragen aan den kapitein ter zee *C. J. Berghuis*.

— Z. M. heeft bij besluiten van 26 Mei het pensioen verleend aan den 1sten officier van gez. der 1ste kl. Dr. *C. Gobée*, en benoemd tot 1sten officier van gez. der 1ste kl. den 1sten officier van gez. der 2de kl. *J. J. Sas*, en tot 1sten officier van gez. der 2de kl. den officier van gez. der 1ste kl. *L. F. Persille*.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 28sten Mei 1859, n°. 56, goedgevonden, bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs te benoemen, tot kapitein van de 3de kl. (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *A. Nolthenius*, en tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *W. F. H. van Riemsdijk*, beiden van het korps.

— Bij besluit van den 28sten Mei 1859, n°. 55, heeft het Zijne Majesteit behaagd: 1°. den heer mr. *L. W. C. Keuchenius*, laatstelijk raadsheer in het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie, met den 1sten Junij 1859 eervol te ontheffen van de waarneming der functien van secretaris-generaal bij het Departement van Kolonien; met bepaling dat hij voorloopig bij dat Departement werkzaam zal blijven; 2°. den heer mr. *J. Loudon*, laatstelijk referendaris ter algemeene secretarie van Nederlandsch Indie, thans werkzaam bij het Departement van Kolonien, met den 1sten Junij 1859 te belasten met de waarneming der functien van

secretaris-generaal bij dat Departement, 3°. den heer *G. S. de Veer*, laatstelijk gouvernements-secretaris der kolonie Suriname, met den 1sten Julij 1859, eervol te ontheffen van de waarneming der functiën van referendaris bij het Departement van Koloniën, en hem te benoemen tot staatsraad in buitengewone dienst, om zitting te nemen in den Raad van State op den voet van het Koninklijk besluit van 9 December 1843 (*Staatsblad* n°. 61); 4°. den heer *jhr. H. J. Rammelman Elsevier* jr., oud-gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden, met den 1sten Junij 1859 te benoemen tot adviseur voor het Departement van Koloniën, en te stellen aan het hoofd der afdeeling West-Indische zaken; 5°. den heer *P. L. de Munnick*, agent van het Departement van Koloniën te Amsterdam, tijdelijk eervol uit 's lands dienst te ontslaan, onder toekenning van wachtgeld, ingaande op 1 Julij 1859; 6°. den heer *H. Gimberg van der Hoeven*, hoofdcommies bij het Departement van Koloniën, met ingang van den 1sten Julij 1859 te benoemen tot agent van dat Departement te Amsterdam: 7°. te bevorderen bij het Departement van Koloniën: tot referendaris, den hoofdcommies *A. A. de Meijier*, tot hoofdcommies, den commies *J. O. Boogaard;* tot commiesen, de adjunct-commiesen *G. A. Buys, J. C. M. Werner* en *H. A. Elias;* tot adjunct-commiesen, de eerste klerken *A. Mondt, H. P. J. Sadée, A. C. de Meijier, M. Jr A. A. Sturenberg*, den tweeden klerk *W. P. Bangert* en de geëmploijeerden *W. C. Pontier* en *P. J. Boutmeester*, en 8°. te benoemen tot adjunct-commiesen mr. *W. A. P. Verkerk Pistorius*, advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, en *A. P. Obermeijer*, laatstelijk klerk bij het werk der koperhermunting te Amsterdam.

— Op den 1sten Julij aanstaande zullen de officiers en manschappen der normaal schietschool, gekommandeerd door den majoor *Schönstedt*, zich van 's Hage naar het kamp bij Millingen begeven en aldaar verblijven tot 1 October e. k. Zoo zullen ook de tirailleur-kompagnieën der verschillende regimenten infanterie zich mede naar gemeld kamp beheven, en zal over haar aldaar het bevel worden gevoerd door den majoor *Staring*. De geneeskundige dienst bij die troepen, en bij de aldaar gestationneerde ambulance zal worden verrigt door den officier van gezondheid der 2de klasse *van Kessel*, geadsisteerd door de officiers van gezondheid der 2de en 3de klasse *Vorstman* en *Kingma*.

— Den 19. Junij a. s. zal te Harderwijk, aan boord van het schip Friesland, gezagvoerder *M. C. E. Mispelblom Beijer*, aan het nieuwe Diep embarkeren, een detachement koloniale militairen, sterk 100 man, ten einde met gemelden bodem naar Java te worden overgebragt. Het detachement zal gekommandeerd worden door den kapit. der infanterie van het Oost-Indisch leger *L. A. de Klerck*, die van verlof naar Indië terugkeert. De 2 luits. der inf. van gemeld leger, *H. K. F. van Teijen*, *W. J. Vervloet* en *H. A. Harms* zullen mede met dit schip vertrekken.

— Op het laatst dezer maand zal de cursus eindigen, welke te Delft sedert 1 Jan. ll. bij den geweerwinkel der artillerie-, stapel- en constructiemagazijnen is gehouden, ten einde eenige officieren van het wapen der inf. in de kennis der wapenen te oefenen. Deze officieren zullen alsdan naar hunne respectieve garnizoensplaatsen vertrekken. Voorloopig zal er geen nieuwe cursus bij den geweerwinkel gehouden worden.

— Naar men uit Stuttgart berigt, heeft H. M. de koningin der Nederlanden in een groot gevaar verkeerd, ten gevolge van het schuw worden der paarden van haar rijtuig, bij een onweer, in de nabijheid van een meer.

— Men schrijft uit Heusden: Wat men vroeger nimmer hier zag, werdt in den laatsten tijd waargenomen. Groote Duitsche aken hebben in de laatste acht dagen p. m. 1½ millioen pond hooi, tegen ƒ 30 de 1000 halve Ned. & medegenomen. Voor rekening van het Oostenrijksche gouvernement zijn op verschillende plaatsen 15 vaartuigen aan het laden, die elk ± 100,000 & zullen medenemen. Ten gevolge dezer omstandigheden hebben de graspachtingen hooge prijzen opgebragt.

— Bij het onweder van ll. Zaturdag sloeg te Oosterhout de bliksem op de Zandheuvel in eene met riet gedekte schuur, welke, met een gedeelte van het daarin aanwezige hout, geheel is vernield. De schade wordt op ongeveer ƒ 1000 begroot. — Te Rozendaal werd een arbeider, die op het veld zich onder een boom trachtte te verschuilen, door den bliksem gedood. Daarna is in twee huizen is ingeslagen, zonder brand te veroorzaken. In een dier huizen bevonden zich slechts twee jonge kinderen, die men geheel bewusteloos vond; men hoopte ze echter in het leven te behouden.

Ook in de Langstraat heeft ll. Zaturdag middag een zwaar onweder, van zeer sterken regen vergezeld, gewoed, echter zonder, zoo ver men weet, onheilen te veroorzaken.

Bij Dordrecht is de bliksem in een schuur geslagen, doch heeft geen brand veroorzaakt. Twee personen moeten voor een oogenblik als geheel verdoofd zijn geweest. Te Oud-Beijerland is mede een schuur getroffen en deze is met een belendend gebouw afgebrand.

In België heeft het onweder zwaar gewoed. Te Charleroi, in Henegouwen, is de bliksem op 3 plaatsen ingeslagen; onder anderen heeft hij te Roux den telegraafdraad getroffen, dien draad eenigen tijd gevolgd en 6 palen beschadigd. Te Brussel is de bliksem in een kwartier tijds op 5 onderscheiden plaatsen ingeslagen en ging van stortregens vergezeld; binnen weinige minuten waren de straten der stad in vloeden veranderd. Het onweder heeft er omstreeks een uur aangehouden. Ook in de provincie Luik heeft een vreeselijk onweder gewoed, waarbij de regen in stroomen nederviel. Te Verviers, Bois de Breux en omstreken heeft de hagel groote schade aan de veldgewassen veroorzaakt. Te Gent zijn eenige huizen afgebrand. Te Axel is de bliksem op 2 ure in een steenen korenmolen geslagen, heeft aan de roeden en het houtwerk schade veroorzaakt, zonder echter brand te veroorzaken. Op eene hofstede, ongeveer 1 uur van de stad, is eene schuur door het onweder getroffen en afgebrand.

— Blijkens de van 7 Maart ll. tot den 1 dezer van Palembang ontvangen berigten nopens den stand van zaken in de Lematang Oeloe (Palembang) werd ijverig voortgegaan met het insluiten der versterkte doessoen Djatie. Daarbij is evenwel veel vertraging ondervonden, doordien een groot aantal tot de expeditionaire troepen behoorende koelies tot aanbrengen van vivres moest gebezigd worden. Voor de insluiting werden 4 wachtposten voldoende geacht en daartoe zoodanige emplacementen uitgekozen, dat zij met elkander in verbinding stonden en zich onderling beschermden, terwijl zij bovendien alle gemeenschap met de doessoen beletteden. De hoofdpost van dien keten werd bereids den 10 Maart door 1 officier en 50 man bezet, en onmiddellijk daarna een aanvang gemaakt met de tweede, welke den 14den daaraanvolgende gereed was. Inmiddels werd Djatie voortdurend beschoten van uit Salawee en Moeara Seban. In verband met de steeds naauwere insluiting, waarvan de 3de post op den 17den voltooid was, en het doen van aanhoudende patrouilles in den omtrek, waarbij de vijand telkens verjaagd werd en verliezen leed, had een en ander ten gevolge dat vele hoofden en muitelingen die plaats van lieverlede verlieten en hun getal op den 12den zoodoende reeds tot op 200 verminderd was. Naarmate de insluiting hare voltooijing naderde begon bij de muitelingen de vrees te vermeerderen om in onze handen te vallen. Bovendien ontstonden onder hen oneenigheden over het onvoldoende der uitgedeelde levensmiddelen en werd op den 18den door die muitelingen eenen mislukten aanval op den wachtpost n°. 3 gedaan, welke door den 2den luitenant *A. C. H. Ahn* met kracht verdedigd werd. Daarbij sneuvelde een, naar diens kleeding te oordeelen, voornaam muiteling, en bemagtigden wij bovendien een geweer en nog andere wapens en oorlogsbehoeften. Ten gevolge van dit alles viel die doessoen eindelijk op den 29 Maart in onze handen, waarbij wij eenige lilla's geweren en lansen op den vlugtenden vijand buit maakten, die bovendien eenige dooden en gekwetsten achterliet. Intusschen was de majoor *van den Bergh* op den 13den hersteld van zijne bij den eersten aanval op Djatie bekomen wonde, in het hoofdkwartier te Salawee teruggekeerd en nam deze ten gevolge der overplaatsing van den luitenant-kolonel *Lammeree* naar elders, het bevel der voor Djatie vereenigde expeditionaire troepen op zich.

— Berigten van het tooneel des oorlogs op Celebes zijn sedert de verovering en vernietiging van Boni, dus sedert vijf weken, niet ontvangen. Sommige meenen, dat onze troepen na de voltooijing van het fort te Badjoa aldaar een behoorlijk garnizoen teruggelaten en naar Java, althans naar Makasser, retourneren zullen, aangezien binnen kort op de oostkust van Celebes de regenmousson begint, alle verdere operatiën onmogelijk maakt en een verder verblijf onzer troepen te Boni alleen zou dienen, om belangrijke verliezen te veroorzaken door ziekten, welke in den laatsten tijd zich reeds met kracht deden gevoelen en eene evacuering naar Soerabaija noodig maakten. Een paar stoomschepen in de baai van Boni zou voldoende zijn, om de communicatie met het achterblijvend garnizoen te verzekeren en den toegang tot Boni van de zeezijde te beletten, terwijl die van de landzijde van Makassar uit kon worden belemmerd. Eene vervolging van den thans verdwenen en als het ware onzigtbaren vijand in het gebergte wordt voor even ondoelmatig als onraadzaam gehouden.

— Eene nieuwe stoomboot is in de vaart gekomen tusschen Batavia en Samarang; het natuurlijk gevolg dezer concurrentie was, dat voortaan ook de stoomboot-maatschappij van den heer *Cores de Vries* periodieke (10daagsche) reizen doet tusschen Batavia, Samarang en Soerabaija.

— De weergesteldheid was gedurende de maand Maart voor de rijstcultuur zeer gunstig door aanhoudende matige regens.

PROGRAMMA

VOOR HET

XIVde Nederlandsch Landhuishoudkundig

CONGRES,

TE WINSCHOTEN.

Dingsdag den 21 Junij 1859. Des avonds ten half zes ure, ontvangst van de leden in de daartoe ingerigte zaal; ten half zeven ure, vergadering van de Commissiën en Afdeelingen in het *Raadhuis*; ten acht ure, reünie van de leden; welkomstgroet van de Algemeene Zangvereeniging *Oldambt en Westerwolde* in de *Congres-Zaal*.

Woensdag den 22 Junij. Des voormiddags ten negen ure, vergadering van de Afdeelingen; ten elf ure, opening van het Congres in de *Congres-Zaal*; des namiddags ten een ure, vergadering van de Afdeeling voor den koloniale Landbouw, in het *Raadhuis*; ten twee ure Harddraverij, waarbij van wege de Afdeeling *Beerta*, van het Genootschap ter bevordering van Nijverheid, gevestigd te Onderdendam, een volledig zilveren *theeservies* wordt uitgeloofd als prijs, en twee zilveren *kandelaars* tot premie; des avonds ten zes ure vergadering van de Afdeelingen; des avonds ten acht ure reünie in de *Congres-Zaal*.

Donderdag den 23 Junij. Des voormiddags ten negen ure, vergadering van de Afdeelingen; ten 11 ure, vergadering van de Afdeeling kolonialen Landbouw; van tien uur des morgens tot drie uur in den namiddag Tentoonstelling van Vee- en Pluimgedierte; ten twee ure des namiddags, Keuring en Monstering van Tuigpaarden, waarbij een kostbaar stuk zilver zal worden vereerd aan den eigenaar van het schoonste span Tuigpaarden; ten vier ure het gewoon diné voor de leden.

Vrijdag den 24 Junij. Des voormiddags ten negen ure, vergadering van de Afdeelingen; ten elf ure, vergadering van het Congres; des namiddags ten een ure, Muzijk in de *Congres-Zaal*; ten twee ure buitentoer naar de kleistreek; des avonds vuurwerken, reünie in de *Congres-Zaal*.

Zaturdag den 25 Junij. Des voormiddags ten negen ure, vergadering van de Afdeelingen; des voormiddags ten elf ure, vergadering van de Afdeeling voor kolonialen Landbouw; des middags ten twaalf ure, vergadering en sluiting van het Congres, des namiddags ten twee ure buitentoer naar de Veen-Koloniën; ten vier ure, volksvermakelijkheden op het terrein aan het einde der Bijlhamsterstraat; des avonds ten acht ure zamenkomst van de leden in de *Congres-Zaal*; Soirée musicale et dansante.

Bij gelegenheid van het Congres zullen gehouden worden: TENTOONSTELLINGEN VAN LAND- EN TUINPRODUCTEN, WERKTUIGEN EN BLOEMEN, op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Vrijdag*, den 21, 22, 23 en 24 Junij.

en, van Vee- en Pluimgedierte op Donderdag den 23 Junij van wege de verschillende landbouw-instellingen, in de Provincie Groningen; voor deze Tentoonstellingen zijn behalve medailles en getuigschriften uitgeloofd aan geldprijzen, bijna *f* 2300. Voorts zal er op Woensdag eene Harddraverij en, op Donderdag eene keuring en monstering van Tuigpaarden worden gehouden. Volksvermakelijkheden zullen gegeven worden op het terrein aan het einde van de Bluhamsterstraat, terwijl dagelijks *Réunie* van de leden met hunne dames zal plaats hebben ten half een ure, en des avonds ten acht ure in de *Congres-Zaal* waar het gunstig bekend Muzijk-Corps van het Regement Veldartillerie, onder directie van den Kapelmeester *Reidersdorff*, zich zal laten hooren.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u.; 2 u. 45 m.
» van Breda 6 u. 50 m.; 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m.
» van Antwerpen naar Rotterdam en Breda 7 u. 45 m.; 12 u. 20 m.
alleen naar Breda en Moerdijk 5 u. 25 m.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 30 Mei.

TARWE, N. Poolsche, lager afgegeven, overige soorten onveranderd: 133 ℔ G. witb. Pools. *f* 367; 132 ℔ N. b. dito *f* 325; 129 ℔ dito *f* 305 bij partij; 133 ℔ Jar. Holst. *f* 325; 160 ℔ N. Bovenl. *f* 285.

ROGGE prijshoudend met goeden handel: 125 ℔ O. Pruiss. *f* 190, *f* 192, *f* 195; 125 ℔ N. dito *f* 187 bij partij; 124 ℔ Galatz *f* 180; 121 ℔ Odessa *f* 165, *f* 168; 118 ℔ Petersb. *f* 166, *f* 167, *f* 168.

GERST ruim prijshoudend: 102 ℔ Vries. Winter *f* 150.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT *f* 8 lager: 118, 122, 124 ℔ Holst. *f* 176, *f* 186, *f* 190.

KOOLZAAD $^{1}/_{2}$ P. vl. lager. Op 9 vaten Olie te leveren in Oct. $59^{1}/_{2}$ P. vl.; Nov. 60 P. vl.

RAAPOLIE nagenoeg onveranderd. Op 6/w. *f* $35^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* $34^{1}/_{2}$; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 34.

LIJNOLIE. Op 6/w. *f* $31^{3}/_{4}$; Vlieg. $30^{1}/_{2}$; 1 Sept. *f* $31^{1}/_{4}$; 1 Oct. Nov. en Dec. *f* $31^{1}/_{2}$ à *f* $31^{3}/_{4}$.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $37^{1}/_{2}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 72 à *f* 76.

LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* 10 à *f* 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 31 Mei 1859.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van *f* 7,00	tot *f* 9,60.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» » 8,50	» » 10,80.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 5,50	» » 6,50.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 5,77	» » 5,94.
Een dito pond Boter	» » 0,78	» » 0,80.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» » 1,40	» » 1,70.
Het 1000 Eiken Telhout		» 4,50.
Het 1000 Doof Hout		» 2,75.
De kar Spaanders		» 4,10.
De » Struiken		» 4,50.
De 100 Mutsaard	van *f* 3,50	tot » 4,00.

238e STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

17e TREKKING. No. 12147 *niet*, maar eene premie van *f* 3000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (31 *Mei*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. 58, $^{1}/_{2}$; 3 pCt. $69^{3}/_{8}$, $^{3}/_{4}$; 4 pCt. $89^{1}/_{2}$, 90; Handelm. 128; Rusland 5 pCt. 101; Id. 1828—29 $99^{1}/_{2}$; 5 pCt. 1855 $94^{7}/_{8}$, 95; Spanje $1^{1}/_{2}$ pCt. $27^{3}/_{8}$, $^{5}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl $36^{1}/_{2}$, $^{13}/_{16}$, $^{5}/_{8}$; Portugezen 3 pCt. te Londen 40, $^{1}/_{8}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. 40, $41^{1}/_{4}$, 41; Zilver Nat. 5 pCt. $43^{1}/_{2}$, $44^{3}/_{4}$, $^{1}/_{4}$; Zilver 1849—54 $58^{1}/_{2}$, $^{5}/_{8}$; $2^{1}/_{2}$ pCt. $22^{3}/_{8}$, $^{11}/_{16}$, $^{1}/_{2}$.

Advertentiën.

*** Bij even zoo vele vonnissen, gewezen door de Arrondissements-Regtbank, te *Breda*, de dato 31 Mei 1859, behoorlijk geregistreerd, zijn 1. ELISABETH, 2. JOSEPHUS, 3. JOHANNES, 4. ADRIAAN, 5. HENDRIK en 6. CORNELIS DEKKERS, allen particulieren, wonende op *Zelden Effen* onder *Princenhage*, ten verzoeke van ANTONIE DEKKERS, Bouwman, mede aldaar woonachtig, ter zake van krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

De Procureur,
Mr. CHARLES VAN DAM.

*** Men verlangt TE HUUR, om dadelijk te betrekken, op een der beste standen van *Breda*, een middelmatig HUIS, liefst WINKELHUIS. Opgave van prijs en stand *franco* aan den Boekhandelaar DE JONG ZIJLSTRA te *Middelburg*.

*** De DIRECTRICE der BANK van LEENING te *Breda* zal, op last der Commissie van Administratie dier Beleenbank, op *Woensdag den 15 Junij e. k.* in het Lokaal der Bank publiek doen VERKOOPEN,

De VERSTANE PANDEN van de maanden *Januarij*, *Februarij* en *Maart* 1858, zullende die Goederen daags te voren door eenieder kunnen bezigtigd worden.

Gemelde Panden zullen alsnog gelost, of de interessen der daarop beleende sommen aanbetaald kunnen worden, vóór of uiterlijk op *Dingsdag 7 Junij* bevorens.

De Directrice voornoemd,
Wed. P. J. J. MICHIELSEN.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.